

Editor's Preface

Передмова редактора

Ihor Popovych

Doctor of Psychology, Full Professor,
Department of Psychology
Kherson State University, Ukraine
ihorpopovych999@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-1663-111X>

Ігор Попович

доктор психологічних наук, професор,
професор, кафедра психології
Херсонський державний університет, Україна
ihorpopovych999@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-1663-111X>

The latest – tenth – issue of the scientific journal “Insight: the psychological dimensions of society” (№ 10/2023) has been published.

After receiving feedback on the positive consideration of the application for inclusion of the publication in the Scopus indexing base by the Content Selection and Advisory Board (CSAB), the work on compliance of the publication content with the provisions of the Code of Conduct, ethical practice and publishing standards of the publication, approved by the Committee on Publication Ethics (COPE), was continued. The editorial board permanently monitors the results and the current state of the implemented ethical principles for constructive interaction “Author – Ethics Committee – Editor – Reviewers – Readers”. In June 2023, the content was added to the Scopus database. At the time of publication of Issue No. 10/2023, issues for 2021 (Nos. 5 and 6), 2022 (Nos. 7 and 8), 2020 (Nos. 3 and 4), and Issue No. 9 of the current year was fully indexed. We expect the journal profile to be generated in November 2023, as reported by the Scopus Support Center. Involvement of the leading Ukrainian and foreign scientists in the field of psychology to review manuscripts and work in the editorial board continues. We remind you that the scientific journal covers nine sections: 1) General psychology; personality psychology; 2) Pedagogical and developmental psychology; 3) Social psychology; psychology of social work; 4) History of psychology; 5) Organisational psychology; 6) Legal psychology; 7) Economic psychology; 8) Medical psychology; 9) Special psychology. Manuscripts undergo a “double-blind review” by reviewers who are members of the editorial board and non-editorial (guest) reviewers and are world-renowned

Опубліковано черговий – десятий – випуск наукового журналу “Інсайт: психологічні виміри суспільства” (№ 10/2023).

Після отримання відгуку про позитивний розгляд Консультативною радою Scopus Content Selection and Advisory Board (CSAB) заявки про включення видання до бази індексування Scopus продовжено роботу з відповідності публікаційного контенту положенням Кодексу поведінки, етичної практики та видавничих стандартів публікації Code of Conduct, затверджених Комітетом з етики публікацій (COPE). Перманентно редакційна колегія відстежує результати і поточний стан імplementованих етичних принципів із метою конструктивної взаємодії “Автор – Етичний комітет – Редактор – Рецензенти – Читачі”. У червні 2023 року розпочато додавання контенту до бази Scopus. На час публікації №10/2023 проіндексовано повністю випуски за 2021 рік (№№ 5 і 6), за 2022 рік (№№ 7 і 8), за 2020 рік (№№ 3 і 4), і випуск № 9 поточного року. Генерування профілю журналу очікуємо в листопаді 2023 року, про що нам повідомлено Scopus Support Center. Продовжується робота із залучення провідних українських і зарубіжних вчених у галузі психології до рецензування рукописів і роботи у редакційній колегії. Нагадуємо, що науковий журнал охоплює дев'ять рубрик: 1) загальна психологія; психологія особистості; 2) педагогічна та вікова психологія; 3) соціальна психологія; психологія соціальної роботи; 4) історія психології; 5) організаційна психологія; 6) юридична психологія; 7) економічна психологія; 8) медична психологія; 9) спеціальна психологія. Рукописи проходять “подвійне сліпе рецензування” рецензентами, що входять до редакційної колегії, і позаредакційними (гостьовими) рецензентами, які є визнаними

scientists in their field. If the Ethics Committee has doubts about the manuscript, an additional reviewer is appointed. The latter also occurs in cases when the manuscript contains complex/innovative statistical calculations or in situations when the reviewers give significantly different manuscript's evaluations. The Ethics Committee reviews all appeals and provides feedback promptly. Each manuscript is thoroughly studied for compliance with the purpose and content of the scientific journal, the presence of a topical psychological problem. Actually, the acute psychological problem is the epitome of "insight". In order to expand the geography of researchers, to popularize the social value of psychological science, the work on attracting authors from countries around the world continues.

In the tenth issue, empirical, experimental and theoretical scientific works of forty-three authors and the chief editor's preface was published. The number of researchers who presented foreign scientific and educational institutions has increased considerably. The number of researches conducted within international scientific grant projects has risen significantly. The authors are well-known Ukrainian and foreign scientists, researchers, doctors and candidates of sciences, PhDs, doctoral students, graduates of all three levels of higher education (bachelor, master, graduate student, doctoral student), researchers of higher education institutions and research institutions, practicing psychologists, psychotherapists, heads of administrative units of higher education institutions. The current issue contains sixteen scientific works, which are grouped into six headings: "General psychology; personality psychology", "Pedagogical and developmental psychology", "Social psychology; psychology of social work", "Legal psychology", "Medical psychology" and "Special psychology".

The section "General psychology; personality psychology" is represented by four works, three of which are adaptations of well-known valid psychodiagnostic tools on the Ukrainian sample. Psychometric scientific work in today's dimensions is important for the integration of Ukrainian psychological science in the world space. Each method is accompanied by a full toolkit in the Ukrainian version. The work of Ivan Danyliuk, Anton Kurapov, Karine Malysheva, and Serhii Lytvyn presents the psychometric properties of the scale "5C Psychological Prerequisites of Vaccination" on the Ukrainian sample. The technology of method adaptation was implemented and satisfactory

у світі вченими у своїй галузі. Якщо в Етичного комітету залишаються питання до рукопису, то призначають додаткового рецензента. Останнє відбувається й у випадках, коли рукопис містить складні/інноваційні статистичні розрахунки або в ситуації, коли рецензенти дають оцінки рукопису, що суттєво відрізняються між собою. Етичний комітет розглядає усі звернення й оперативно надає зворотний зв'язок. Кожен рукопис ретельно вивчають на предмет відповідності меті і змісту наукового журналу, наявності актуальної психологічної проблеми. Власне, актуальна психологічна проблема є уособленням "інсайту". Продовжується робота із залучення авторів з країн усього Світу з метою розширення географії дослідників, популяризації суспільної цінності психологічної науки.

У десятому випуску опубліковано емпіричні, експериментальні та теоретичні наукові праці сорока трьох авторів і передмову головного редактора. Суттєво збільшилася кількість дослідників, які представили зарубіжні наукові й освітні установи. Значно зросла кількість досліджень, що виконані в межах міжнародних наукових грантових проєктів. Авторський склад представлено відомими українськими і зарубіжними вченими, науковими співробітниками, докторами і кандидатами наук, докторами PhD, докторантами, здобувачами усіх трьох рівнів вищої освіти (бакалавр, магістр, аспірант, докторант), дослідниками закладів вищої освіти і науково-дослідних установ, практикуючими психологами, психотерапевтами, керівниками адміністративних підрозділів закладів вищої освіти. Поточний випуск містить шістнадцять наукових праць, які об'єднано в шість рубрик: "Загальна психологія; психологія особистості", "Педагогічна та вікова психологія", "Соціальна психологія; психологія соціальної роботи", "Юридична психологія", "Медична психологія" і "Спеціальна психологія".

Рубрика "Загальна психологія; психологія особистості" представлена чотирма працями, з яких три є адаптацією відомих валідних психодіагностичних інструментів на українській вибірці. Психометрична наукова робота у вимірах сьогодення має важливе значення для інтеграції української психологічної науки у світовий простір. Кожна методика супроводжується повним інструментарієм в українському варіанті. У праці Івана Данилюка, Антона Курапова, Каріне Малишевої і Сергія Литвина представлено психометричні властивості шкали "5C Психологічні передумови вакцинації" на українській вибірці. Реалізовано технологію адаптації

psychometric properties were obtained: internal consistency, factor structure, convergent and discriminant validity. The adapted version of the “5C Psychological prerequisites for vaccination” scale is recommended to be used for conducting research on a Ukrainian-speaking sample. Researchers Khrystyna Stelmashchuk, Olha Moroz, Sofia Hrabovska and Tatyana Partyko proposed an empirical research of personal dispositions as a factor in choosing coping strategies in difficult situations. It was found that people with a pronounced integrity are inclined to choose planning strategies and assertive actions; respondents who lack friendliness in relationships with people are prone to confrontational coping and avoidance coping. Tetiana Yablonska, Oleksiy Vernyk and Hlib Haivoronsky adapted the Brief-COPE questionnaire on the Ukrainian sample. The researchers confirmed a high level of test-retest reliability of the proposed psychodiagnostic tool. The authors recommend using an adapted method in research to measure the coping behavior of an individual. The work of Yaryna Andrushko completes the list of adapted methods in the issue. The author proposed the results of adapting J. Berry's methodology for studying the acculturation of migrants on the Ukrainian sample. High psychometric properties such as validity and reliability were found. The author recommends the use of the method in studies of acculturation processes among Ukrainian migrants.

The section “Pedagogical and developmental psychology” was presented by seven papers. Oleksiy Chebykin, Full member of the National Academy of Sciences of Ukraine, proposed the author's concept of psycholinguistic mechanisms of emotion regulation of educational activity. The author revealed that the motivational and goal components as well as emotional experiences that accompany and regulate this process play an important role in the manifestation of psycholinguistic mechanisms of thinking and speaking actions of an individual in various types of cognitive activity. A model of psycholinguistic mechanisms of emotion regulation of educational activity was proposed and substantiated.

Scientist Ihor Halian investigated personal predictors of future teachers' tolerance of uncertainty. The role of various predictors in the formation of tolerance of future teachers' uncertainty was shown, in particular, “attitude to novelty” and “attitude to complex tasks”. It was substantiated that tolerance is an integral characteristic of a person, which involves accepting the individuality of another person

методики й отримано задовільні психометричні властивості: внутрішня узгодженість, факторна структура, конвергентна та дискримінантна валідність. Рекомендовано адаптовану версію шкали “5C Психологічні передумови вакцинації” використовувати для проведення досліджень на україномовній вибірці. Дослідниці Христина Стельмашчук, Ольга Мороз, Софія Грабовська і Тетяна Партико запропонували емпіричне дослідження особистісних диспозицій як чинника вибору копінг-стратегій у складних ситуаціях. З'ясовано, що до вибору стратегій планування й асертивних дій схильються особи з вираженою сумлінністю; до конфронтаційного копінгу та копінгу уникання схильні респонденти, яким бракує доброзичливості і привітності у стосунках з людьми. Тетяна Яблонська, Олексій Верник і Гліб Гайворонський здійснили адаптацію опитувальника Brief-COPE на українській вибірці. Підтвердили високий рівень тест-ретестової надійності запропонованого психодіагностичного інструменту. Авторами рекомендовано використовувати адаптовану методику в дослідженнях для вимірювання копінг-поведінки особистості. Праця Ярини Андрушко завершує перелік адаптованих інструментів випуску. Авторка запропонувала результати адаптації на українській вибірці методики вивчення аккультурації мігрантів Дж. Беррі. З'ясовано високі психометричні характеристики, такі як валідність та надійність. Авторкою рекомендовано використання методики в дослідженнях аккультураційних процесів серед українських мігрантів.

Рубрику “Педагогічна та вікова психологія” представили сім праць. Дійсний член НАПН України Олексій Чебикін запропонував авторську концепцію психолінгвістичних механізмів емоційної регуляції навчальної діяльності. Автором розкрито, що в прояві психолінгвістичних механізмів мисленнєво-мовленнєвих дій особистості в різних видах пізнавальної діяльності важливу роль відіграє мотиваційно-цільовий компонент, а також емоційні переживання, що супроводжують та регулюють цей процес. Запропоновано й обґрунтовано модель психолінгвістичних механізмів емоційної регуляції навчальної діяльності. Учений Ігор Галян дослідив особистісні предиктори толерантності до невизначеності майбутніх педагогів. Показано роль різних предикторів у формуванні толерантності до невизначеності майбутніх педагогів, зокрема “ставлення до новизни” та “ставлення до складних задач”. Обґрунтовано, що толерантність є інтегральною характеристикою особистості, яка передбачає прийняття індивідуальності іншої людини та власної особистості.

and one's own personality. Researchers Nataliia Zavatska, Maksym Petrenko, Vadym Zavatskyi and Ihor Zhyharenko proposed the operationalization of temporality of future specialists of the socio-economic profile in terms of psychological well-being. It was found that the sample of bachelors has a statistically reliable advantage over the sample of master's students in the temporal perspective "future", which is a high level of optimistic intentions of life perspective, the absence of negative or any other experience of practical activity, faith in one's success.

Chaikovska Oksana, Melnyk Liudmyla, Kuzo Liubov investigated interrelation of communicative speech competence and prosocial behavior of students. It was found that in master's students, with an increase in communicative and speech training, empathy and prosocial tendency also increase, while emotionality and altruism, orientation towards providing assistance to people who need emotional support and the possibility of selfless and charitable assistance decrease. Oksana Los, Olena Razumova and Nataliia Hoi carried out an empirical study of the dispositional self-development of specialists in the socio-economic profile. The researchers proved that the "need for self-development" is a reflection of cognitive intentions and the most important parameter of respondents' dispositional self-development. Yuliia Bokhonkova, Svitlana Tsybmal, Nataliia Yaremenko and Nataliia Buhaiova researched the types of learned helplessness of future specialists in foreign philology. Four types of learned helplessness were found using the *k*-means cluster analysis: "Depressive learned helplessness", "Avoidant learned helplessness", "Optimistic learned helplessness", "Uncontrolled learned helplessness". Postgraduate student Natalya Nazarenko proposed a research of students' ideas about professional success through the prism of emotions and values. The researcher found out that the category "recognition" is the lowest indicator in students' perceptions of professional success, and the dominant values in professional success are dignity, personal development and caring for others.

One article is presented in the section "Social psychology; psychology of social work". Researchers Olena Kozmenko, Vitaliy Mykhailiuk and Nataliia Chernetska-Biletska proposed a theoretical and methodological model of downshifting as an alternative resource for self-realization of a successful person in dimensions of social transformations. It was proven that downshifting is a resource for self-realization of a successful person, one of the options for getting out of a difficult life situation.

Дослідники Наталія Завацька, Максим Петренко, Вадим Завацький та Ігор Жигаренко запропонували операціоналізацію темпоральності майбутніх фахівців соціономічного профілю у вимірах психологічного благополуччя. З'ясовано, що вибірка бакалаврів має статистично достовірну перевагу над вибіркою магістрантів у часовій перспективі "майбутнє", що є високим рівнем оптимістичних інтенцій життєвої перспективи, відсутністю негативного чи будь-якого досвіду практичної діяльності, вірою у свою успішність. Оксана Чайковська, Людмила Мельник і Любов Кузьо дослідили взаємозв'язок комунікативно-мовленнєвої компетентності та просоціальної поведінки студентів. З'ясовано, що в магістрантів зі збільшенням комунікативно-мовленнєвої підготовки підвищується емпатія і поступлива просоціальна тенденція, при цьому знижується емоційність та альтруїзм, орієнтація на надання допомоги людям, які мають потребу в емоційній підтримці та можливість безкорисливого і благодійного надання допомоги. Оксана Лось, Олена Разумова і Наталія Гой здійснили емпіричне дослідження диспозиційного саморозвитку фахівців соціономічного профілю. Дослідниці доказали, що "потреба саморозвитку" є відображенням когнітивних інтенцій і найважливішим параметром диспозиційного саморозвитку респондентів. Юлія Бохонкова, Світлана Цимбал, Наталія Яременко і Наталія Бугайова дослідили типи навченої безпорадності майбутніх фахівців іноземної філології. Кластерним аналізом методом *k*-середніх встановлено чотири типи навченої безпорадності респондентів: "Депресивна навчена безпорадність", "Уникаюча навчена безпорадність", "Оптимістична навчена безпорадність" та "Неконтрольована навчена безпорадність". Аспірантка Наталія Назаренко запропонувала дослідження уявлень студентів про професійний успіх крізь призму емоцій та цінностей. Дослідниця з'ясувала, що категорія "визнання" становить найнижчий показник в уявленнях студентів про професійний успіх, а доміантними цінностями у професійному успіху є гідність, особистісний розвиток та турбота про інших.

У рубриці "Соціальна психологія; психологія соціальної роботи" представлено одну працю. Дослідники Олена Козьменко, Віталій Михайлюк і Наталія Чернецька-Білецька запропонували теоретико-методологічну модель дауншифтингу як альтернативного ресурсу самореалізації успішної людини у вимірах суспільних трансформацій. Доказано, що дауншифтинг є ресурсом самореалізації успішної людини, одним із варіантів виходу зі складної життєвої ситуації.

The section “Legal psychology” is represented by two studies. Ivan Okhrimenko, Oleh Zarichanskyi and Nataliia Zarichanska compared meaningful life parameters of adolescent and young adult drug addicts. It was found out that drug addicts of young adult age have inadequate goals in life; they tend to live for today or even yesterday. Researchers proved that drug addiction makes significant corrections in life orientations of young people. Anna Masian, and Oksana Romanenko investigated the determinants of decision-making by law enforcement officers. The researchers found out that there are multidirectional tendencies in decision-making by law enforcement officers, in particular, the readiness to act is combined with the tendency to postpone decisions under conditions of stress, which requires the development of special decision-making algorithms.

The section “Medical psychology” is represented by the works of Iryna Marchuk, Alla Borysiuk, Marina Tymofiiieva and Oleksandr Marchuk. Psychological training of nurses for providing palliative and hospice care was studied as a factor of their professionalization. Using a multiple regression analysis, the researchers found out and substantiated the importance of work experience, level of education, reduced focus on one’s own safety and confidence as meaningful motives.

The final work of the issue is presented in the section “Special Psychology”. Nadiia Kogutiak and Volodymyr Mytsko presented the results of the effectiveness of reciprocal imitation training for children with autism spectrum disorders. The researchers experimentally proved and theoretically substantiated positive changes in the behavior of children with autism spectrum disorders, a decrease in parental stress indicators, and an increase in parental competence.

The editorial board of the scientific journal “Insight: the psychological dimensions of society” continues to work fruitfully for the benefit of Ukrainian and world psychological science. We are interested in constructive cooperation and strive to expand the geographical representation of the authors of articles. The Ethics Committee conscientiously and timely examines the submitted manuscripts and promptly provides feedback. The best works, in which solutions to current psychological problems are proposed in compliance with the [Terms of articles publication](#), will be presented in the next issue. Thank you for your cooperation and contribution to science!

Рубрику “Юридична психологія” представлено двома дослідженнями. Іван Охріменко, Олег Зарічанський і Наталія Зарічанська здійснили порівняння життєво-змістових параметрів наркотично залежних осіб юнацького та молодіжного віку. З’ясовано, що в наркозалежних респондентів молодіжного віку домінує неадекватність під час визначення мети в житті та переважає прагнення жити сьогоднішнім чи навіть учорашнім днем. Дослідники довели, що наркотична залежність вносить суттєві корективи в сенсожиттєві орієнтації молоді. Анна Масян і Оксана Романенко дослідили детермінанти прийняття рішень правоохоронцями. Дослідниці з’ясували, що мають місце різноспрямовані тенденції у прийнятті рішень правоохоронцями, зокрема, готовність до дій поєднується зі схильністю до відкладання рішень в умовах стресу, що потребує розробки спеціальних алгоритмів прийняття рішень.

Рубрику “Медична психологія” представлено працею Ірини Марчук, Алли Борисюк, Марини Тимофієвої й Олександра Марчука. Досліджено психологічну підготовку медичних сестер до надання паліативної та хоспісної допомоги як фактор їхньої професіоналізації. За допомогою множинного регресійного аналізу дослідники з’ясували й обґрунтували вагомість стажу роботи, рівня освіти, зменшення зосередженості на власній безпеці та впевненості як смислоутворюючих мотивів.

У рубриці “Спеціальна психологія” представлено заключну працю випуску. Надія Когутяк і Володимир Мицько запропонували результати ефективності тренінгу реципрокної імітації для дітей із розладами спектру аутизму. Дослідниками експериментально доказано і теоретично обґрунтовано позитивні зміни поведінки дітей із розладами спектру аутизму, зниження показників батьківського стресу та підвищення батьківської компетентності.

Редакційна колегія наукового журналу “Інсайт: психологічні виміри суспільства” продовжує плідно працювати на благо української і світової психологічної науки. Ми зацікавлені у конструктивній співпраці і прагнемо розширити географічну представленість авторів статей. Етичний комітет добросовісно і своєчасно розглядає надіслані рукописи, оперативно надає зворотний зв’язок. Найкращі праці, у яких запропоновано розв’язання актуальних психологічних проблем з дотриманням [Умов публікації статей](#), будуть представлені у черговому випуску. Дякуємо за співпрацю та внесок у науку!